

การศึกษาสภาพและปัญหาการควบคุมการปฏิบัติงานใน
สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ เขตการศึกษา 1

นายศาสร์ ธารีเกษ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

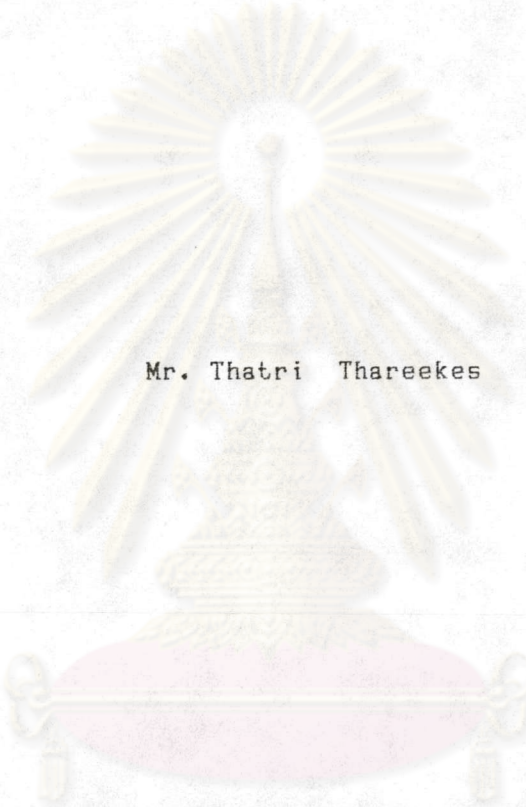
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-633-636-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF THE PERFORMANCE CONTROLLING
IN THE OFFICE OF THE DISTRICT EDUCATION,
EDUCATIONAL REGION ONE

Mr. Thatri Thareekes

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration
Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-633-636-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาสภาพและปัญหาการควบคุมการปฏิบัติงาน

ในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ เขตการศึกษา 1

โดย

นายชาติ ธารีเกษ

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ เอกชัย กี่สุขพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

-----คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ กุญสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

-----ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร์ สุกนธทรัพย์)

-----อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ เอกชัย กี่สุขพันธ์)

-----กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา คุปรัตน์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ชาติรี ชาติโรษะ : การศึกษาสภาพและปัญหาการควบคุมการปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการ
อำเภอ เขตการศึกษา 1 (A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF THE PERFORMANCE
CONTROLLING IN THE OFFICE OF THE DISTRICT EDUCATION, EDUCATIONAL REGION ONE)

อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ เอกชัย กี่สุขพันธ์, 219 หน้า. ISBN 974-633-636-3

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการควบคุมการปฏิบัติงานในสำนักงาน
ศึกษาธิการอำเภอ เขตการศึกษา 1 ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการควบคุมการปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ใน 3 งานคือ งานบริหารทั่วไป
งานแผนงานและพัฒนาชนบท และงานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นไปตามกระบวนการ
การควบคุมงาน โดยมีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานไว้ทุกงาน ผู้ประเมินผลการปฏิบัติงานคือ ศึกษาธิการ
อำเภอ และผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานใช้วิธีการตรวจผลงาน การดู
จากรายงาน และการสอบถาม ผลการปฏิบัติงานส่วนใหญ่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้

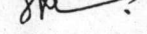
2. ปัญหาการควบคุมการปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอพบว่าในด้านการกำหนด
เกณฑ์มาตรฐานไม่มีปัญหา แต่จะพบปัญหาในด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน และด้านการปรับปรุง
แก้ไข ในเรื่องของบุคลากรน้อย มีงานรับผิดชอบมาก งบประมาณจำกัด และการประสานงานกับหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้อง

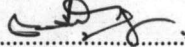
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..บริหารการศึกษา.....

สาขาวิชา ..บริหารการศึกษา.....

ปีการศึกษา ..2538.....

ลายมือชื่อนิติต ....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ..

C541853 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION
KEY WORD: STATE / PROBLEMS / PERFORMANCE CONTROLLING / OFFICE OF THE DISTRICT
EDUCATION

THATRI THAREEKES : A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF THE PERFORMANCE
CONTROLLING IN THE OFFICE OF THE DISTRICT EDUCATION, EDUCATIONAL REGION
ONE. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. AKECHAI KEESUKAPHAN. 219 pp.
ISBN 974-633-636-3

The purpose of this research was to study the state and problems of the performance
controlling in the Office of the District Education, Educational Region One. The results were as follows:

1. The state of the performance controlling in the Office of the District Education in the three
work categories, General Administration Sub-section, Planning and Rural Development Sub-section and
Educational, Religious and Cultural Promotion Sub-section, followed standard procedures. The evaluators
were District Education Officer and Assistant District Education Officer, and the performance evaluation
was conducted by inspecting, reading reports and interviewing. The results of the performance were
satisfactory according to the standard.

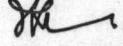
2. The problems of performance controlling in the Office of the District Education were not
related to setting standard but concerned with the performance evaluation and corrective action.
Specifically, those included limited number of personnel and overloaded responsibilities, limited budget and
cooperation with other units concerned.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....บริหารการศึกษา.....

สาขาวิชา.....บริหารการศึกษา.....

ปีการศึกษา.....2538.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์ เอกชัย กี่สุ่นพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้คอยช่วยเหลือ แนะนำ ตรวจสอบ แก้ไขในแต่ละขั้นตอนของการทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด ขอขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาบริหารการศึกษาทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลือและคอยให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือวิจัยครั้งนี้ และขอขอบพระคุณท่านศึกษาธิการอำเภอ ผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ และเจ้าหน้าที่ในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ในเขตการศึกษา 1. ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสัมภาษณ์ นอกจากนี้ยังต้องขอขอบพระคุณท่านผู้มีอุปการะอีกหลายท่านที่ให้ความช่วยเหลือในแต่ละขั้นตอนของการทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งให้กำลังใจให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี คือ คุณดล-คุณจิตรา ทองคนารักษ์, คุณธิตยา จันทหลาบูรณ์, คุณธวัชชัย นิกุลแก้ว, คุณประเสริฐ ทองเกต, คุณชวลา อรุณสวัสดิ์, คุณจารุนาฏ รัตนปรีชาชัย และคุณเบญจมาศ จุลวงษ์

ท้ายนี้ ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณบิดา-มารดา ที่คอยให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ในทุก ๆ ด้าน รวมทั้งขอขอบคุณน้อง ๆ ทุกคน โดยเฉพาะ คุณต่อตัน ธาวัช เกษ คุณอรทัย ธาวัช เกษ และ คุณธัญญาลักษณ์ ธาวัช เกษ ที่คอยให้ความช่วยเหลืออย่างเต็มที่จนประสบความสำเร็จในวันนี้

นายธাত্রี ธาวัช เกษ

ศูนย์วิทยุโทรศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฎ

1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย	5
วิธีดำเนินการวิจัย	6
ลำดับขั้นในการเสนอข้อมูล	8
2. วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดเกี่ยวกับการควบคุมงาน	9
ความหมาย	9
วัตถุประสงค์ของการควบคุมงาน	10
กระบวนการควบคุม	11
การกำหนดมาตรฐาน	13
การประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน	16
การปรับปรุงแก้ไข	24
ปัญหาและข้อจำกัดในการควบคุม	27

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ลักษณะการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ	29
บทบาทหน้าที่ของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
 3. วิธีดำเนินการวิจัย	 35
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	35
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	38
วิธีการสร้างเครื่องมือ	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล	38
การวิเคราะห์ข้อมูล	39
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	39
 4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	 40
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์	41
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการควบคุมการปฏิบัติงาน	44
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการควบคุมการปฏิบัติงาน	113
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับจากการศึกษาเอกสาร	156
 5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	 159
รายการอ้างอิง	178
ภาคผนวก	180
ประวัติผู้เขียน	219

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนสำนักงานศึกษาธิการอำเภอและกลุ่มตัวอย่างประชากร	36
2	แสดงความถี่และร้อยละของจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์	41
3	แสดงจำนวนและร้อยละของสถานการณ์ควบคุมงานบริหารทั่วไป ในเรื่อง การจัดสำนักงาน	44
4	แสดงจำนวนและร้อยละของสถานการณ์ควบคุมงานบริหารทั่วไป ในเรื่อง งานธุรการ	49
5	แสดงจำนวนและร้อยละของสถานการณ์ควบคุมงานบริหารทั่วไป ในเรื่อง งานการเงินและบัญชี	53
6	แสดงจำนวนและร้อยละของสถานการณ์ควบคุมงานบริหารทั่วไป ในเรื่อง การบริหารงานบุคคล	56
7	แสดงจำนวนและร้อยละของสถานการณ์ควบคุมงานบริหารทั่วไป ในเรื่อง การดำเนินงานครุสภา	61
8	แสดงจำนวนและร้อยละของสถานการณ์ควบคุมงานบริหารทั่วไป ในเรื่อง งานประชาสัมพันธ์	64
9	แสดงจำนวนและร้อยละของสถานการณ์ควบคุมงานแผนงานและพัฒนาชนบท ในเรื่อง งานข้อมูลและสารสนเทศ	69
10	แสดงจำนวนและร้อยละของสถานการณ์ควบคุมงานแผนงานและพัฒนาชนบท ในเรื่อง การวางแผน	74
11	แสดงจำนวนและร้อยละของสถานการณ์ควบคุมงานแผนงานและพัฒนาชนบท ในเรื่อง งานติดตามและประเมินผล	79
12	แสดงจำนวนและร้อยละของสถานการณ์ควบคุมงานแผนงานและพัฒนาชนบท ในเรื่อง งานพัฒนาอำเภอด้านการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ..	83
13	แสดงจำนวนและร้อยละของสถานการณ์ควบคุมงานแผนงานและพัฒนาชนบท ใน เรื่อง การดำเนินงานในฐานะสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการศศว.อ. .	87

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
14	แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพการควบคุมงานแผนงานและพัฒนาชนบท ในเรื่อง การดำเนินงานกิจการพิเศษ 90
15	แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพการควบคุมงานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในเรื่อง งานประสานและส่งเสริมการดำเนินงานด้านการ ศึกษา 93
16	แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพการควบคุมงานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในเรื่อง งานประสานและส่งเสริมการดำเนินงานด้านการ ศาสนา 98
17	แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพการควบคุมงานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในเรื่อง งานประสานและส่งเสริมการดำเนินงานด้าน วัฒนธรรม 102
18	แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพการควบคุมงานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในเรื่อง งานประสานและส่งเสริมการดำเนินงานด้าน พลานามัย 106
19	แสดงจำนวนและร้อยละของสภาพการควบคุมงานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในเรื่อง การส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษา. 110
20	แสดงจำนวนและร้อยละของปัญหาการควบคุมงานบริหารทั่วไป ในเรื่อง การจัดสำนักงาน 113
21	แสดงจำนวนและร้อยละของปัญหาการควบคุมงานบริหารทั่วไป ในเรื่อง งานธุรการ 117
22	แสดงจำนวนและร้อยละของปัญหาการควบคุมงานบริหารทั่วไป ในเรื่อง การเงินและบัญชี 121
23	แสดงจำนวนและร้อยละของปัญหาการควบคุมงานบริหารทั่วไป ในเรื่อง การบริหารงานบุคคล 123

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
24	แสดงจำนวนและร้อยละของปัญหาการควบคุมงานบริหารทั่วไป ในเรื่อง การดำเนินงานครุสภา	126
25	แสดงจำนวนและร้อยละของปัญหาการควบคุมงานบริหารทั่วไป ในเรื่อง งานการประชาสัมพันธ์	127
26	แสดงจำนวนและร้อยละของปัญหาการควบคุมงานแผนงานและพัฒนาชนบท ในเรื่อง งานข้อมูลและสารสนเทศ	130
27	แสดงจำนวนและร้อยละของปัญหาการควบคุมงานแผนงานและพัฒนาชนบท ในเรื่อง การวางแผน	134
28	แสดงจำนวนและร้อยละของปัญหาการควบคุมงานแผนงานและพัฒนาชนบท ในเรื่อง งานติดตามและประเมินผล	136
29	แสดงจำนวนและร้อยละของปัญหาการควบคุมงานแผนงานและพัฒนาชนบท ในเรื่อง งานพัฒนาอำเภอด้านการศึกษา การศาสนา และวัฒนธรรม	139
30	แสดงจำนวนและร้อยละของปัญหาการควบคุมงานแผนงานและพัฒนาชนบท ในเรื่อง การดำเนินงานในฐานะสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการ ศคช.อ..	141
31	แสดงจำนวนและร้อยละของปัญหาการควบคุมงานแผนงานและพัฒนาชนบท ในเรื่อง การดำเนินงานกิจการพิเศษ	144
32	แสดงจำนวนและร้อยละของปัญหาการควบคุมงานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในเรื่อง งานประสานและส่งเสริมการดำเนินงานด้านการ ศึกษา	146
33	แสดงจำนวนและร้อยละของปัญหาการควบคุมงานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในเรื่อง งานประสานและส่งเสริมการดำเนินงานด้านการ ศาสนา	148

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
34 แสดงจำนวนและร้อยละของปัญหาการควบคุมงานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในเรื่อง งานประสานและส่งเสริมการดำเนินงานด้านการ วัฒนธรรม	150
35 แสดงจำนวนและร้อยละของปัญหาการควบคุมงานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในเรื่อง งานประสานและส่งเสริมการดำเนินงานด้านการ พละนามัย	153
36 แสดงจำนวนและร้อยละของปัญหาการควบคุมงานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในเรื่อง การส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษา.	155
37 แสดงข้อมูลที่พบและปัญหาในการนำไปใช้จำแนกตามเอกสาร	156

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย